WIKIPEDIA

Limba romuna

Artìculu in LSC

Sa **limba rumana** (in rumanu: **limba română**, IPA ['limba ro'mɨnə]) est una limba indoeuropea chi pertènnet a su grupu orientale de sal limbas romanzas e limba mama de sa majoria de sos bividores de Romania e Moldàvia. In medas àteras isulas limbisticas de minoria in totu sa penìsula Balcànica, si faeddant àteras limbas chi tenent relatos meda istrintos cun su rumanu.

Isparghidura de sa limba rumana

Intre sas limbas romanzas ocupat sa de 5 posiduras pro nùmeru de faeddadores in s'Unione Europea, a fatu de ispagnolu, portughesu, frantzesu e italianu. Pro resones de diferentziatzione tipològica, sa limba rumana est narada fintzas *dacorumanu*, mentras pro resones polìticas sas autoridades de sa Moldàvia impitant sa denominatzione de *moldavu* pro si refèrrere a sa limba faeddada in ie, mancari b'apant bellas che pagas diferèntzias intre sas duas, chi pro manna parte pertocant s'atzentu prus chi no àteros aspetos.

Sa limba rumana est faeddada de unu nùmeru aprossimadu de 28 milliones de pessones de sas cales, prus de 20 milliones bivet in Romania, in ue est sola limba ufitziale e, annotamala, segundu sos datos de su 2002, limba mama pro su 90% de sa populatzione. Fintzas in Moldàvia est limba ufitziale, mancari suta nùmene de moldavu, e limba mama de unu 80% de sa populatzione.

Chene contare sos istados mentovados, est una de sas ses limbas ufitziales de sa provìntzia serba autònoma de Vojvodina. Est una de sas limbas ufitziales de s'Unione Latina e de s'Unione Europea. Non Prus, si faeddat in sas comunidades de emigrantes rumanos in Germània, Istados Unidos, Frantza, Israele, Rùssia e prus de reghente Ispagna e Itàlia (sa presèntzia de s'allega rumana in Itàlia est redundante, giai ca a fatu de Romania e Moldàvia in ie b'ant casi 2 milliones de rumanofonos), intre àteros.

Lèssicu

Una anàlisi istatìstica, chi partzit sos faeddos rumanos pro orìgine etimològica e conduida dae Dimitrie Macrea (1961) e basada subra su *Ditzionàriu de sa Limba Rumana Moderna* (49.649 faeddos) at relevadu sa cumponidura sighente:

- 43% imprèstidos romanzos reghentes (mescamente frantzesu: 38.42%, latinu: 2.39%, italianu: 1.72%)
- 20% latinu eredadu
- 11.5% islàvicu (antigu islavònicu cresiastu: 7.98%, bùlgaru: 1.78%, bùlgaru-serbu: 1.51%)
- 3.62% turcu
- 2.40% gregu modernu
- 2.17% ungheresu

- 1.77% tedescu
- 8.31% orìgine disconnota
- 2.24% onomatopèicu

Chi s'anàlisi s'istrighet a su vocabolàriu bàsicu de 2.500 faeddos fitianos, semanticamente ricos e protutivos, s'eredade latina passat in antis, sighida dae neologismos romanzos e de su latinu clàssicu, mentras ca sos imprèstidos islàvicos arribant a coa. Su lèssicu rumanu assimìgiat pro su 77% a s'italianu, pro su 75% a su frantzesu, pro su 74% a su sardu, pro su 73% a su catalanu, pro su 72% a su portughesu e a su reto-romanzu, pro su 71% a s'ispagnolu.

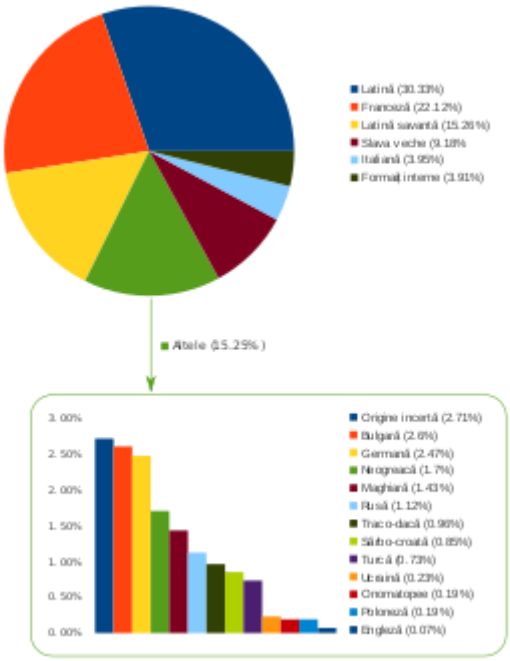

Bogadu dae "https://sc.wikipedia.org/w/index.php?title=Limba_romuna&oldid=153702"

Ùrtima modìfica su 30 Mar 2018, a is 16:21.

Su testu est disponìbile segundu sa litzèntzia Atributzione Creative Commons-Cumpartzi a sa pròpria manera; si podent aplicare prus cunditziones galu. Abbàida is cunditziones de impreu pro is particulares.